

የእንስሳት መድኃኒትና መኖ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለሥልጣን
**Veterinary Drug and Animal Feed
Administration and Control Authority**

የእንስሳት መድኃኒትና የሕክምና መግለገያ መሣሪያ
የንግድ መስታወቂያ ቁጥጥር መመሪያ
290/2013

ጥር2008
አዲስ አበባ

መግቢያ	2
ክፍል አንድ.....	2
አጠቃላይ.....	2
1) አጭር ርዕስ	2
2) ትርጓሜ.....	2
3) የተፈጻሚነት ወሰን	5
4) ዓላማ.....	5
ክፍል ሁለት.....	5
ስለ እንስሳት መድኃኒት፣ የህክምና መሣሪያ እና የህክምና መጠልገያ ማስታወቂያ	5
ፈቃድ አሰጣጥ	5
5) ስለ ማስታወቂያ አስነጋሪ ድርጅት.....	5
6) ፈቃድ ስለማስፈለግ	6
7) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ይዘት	6
8) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ስለማስደስ	7
9) ስለ ምትክ የማስተዋወቂያ ፈቃድ	7
10) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ስለማገድ.....	7
11) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ስለመሰረዝ	8
12) እገዳና ስረዛ ስለማንሳት	8
13) ስለ ቅሬታ አቀራረብ.....	9
14) የማስታወቂያ ፈቃድን ስለመመለስ	9
ክፍል ሦስት.....	9
ስለ ማስታወቂያ አስነጋሪ እና ወኪል አስተዋዋቂ	9
15) ስለ ባለሙያ	9
16) የባለሙያው (የማስታወቂያ ወኪሉ) እና ማስታወቂያ አስነጋሪው ኃላፊነትና ግዴታ.....	10
17) ስለ ነጻ ናመና	11
18) የአገልግሎት ክፍያ	11
ክፍል አራት.....	12
የእንስሳት መድኃኒት፣ የህክምና መሣሪያ እና የህክምና መጠልገያ ስለማስተዋወቅ	12
19) የእንስሳት መድኃኒት፣ የህክምና መሣሪያና መጠልገያ ስለማስተዋወቅ	12
20) ለእንስሳት ጠፍ ባለሙያዎች ስለማስተዋወቅ	12
21) ስለ ማስታወቂያው ይዘት	13
ክፍል አምስት	15
ልዩ ልዩ ደንጋጌዎች.....	15
22) መረጃን ስለሚገጥ	15
23) የመተግበር ግዴታና ተጠያቂነት	15
24) ተፈጻሚነት የሌላቸው ሕጎች	16
25) መመሪያው የሚጸናበት ጊዜ	16
ዕዝል 1 VDFACA P1	17
ዕዝል 2 VDFACA P2	18
ዕዝል 3 VDFACA P3	20
ዕዝል 4 VDFACA P4	22

መግቢያ

በኢትዮጵያ ወስጥ በአግባቡ ያልተላለፉና የተሳሳቱ እንዲሁም ከስነ ምግባር ወጭ የሚላለፉ የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መጠገያ መሣሪያ መረጃዎችና ማስተዋወቂያዎች በእንስሳት ጠፍ ላይ ከፍተኛ ጉዳት ሊያደርሱ እንደሚችሉ በመታመኑ፤

ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ የመጣውን የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መጠገያ መሣሪያ አቅርቦትና የመረጃ ቴክኖሎጂ መራቀቅ ጋር ተያይዞ የሚከሄድ ማንኛውም እንስሳት መድኃኒትና የህክምና መጠገያ መሣሪያ ማስተዋወቅ ተግባርን መቆጣጠር አግባባዊ የእንስሳት መድኃኒት አጠቃቀምን ለማረጋገጥ አይነተኛ መሣሪያ መሆኑ በመታመኑ፤

የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መጠገያ መሣሪያ አምራቾች፣ አስመጪዎች እና አከፋፋዮች የእንስሳት መድኃኒት ቶችጥቅም ላይ ከማግኘት ወይንም ባለመያዝ ወይም በኩል ወይም በተለያዩ መገናኛ ብዙሃን የጥራት ደረጃቸውን፣ ደህንነታቸውን እና ፈቃዳቸውን ታቸውን በተመለከተ ለተጠቃሚ ሕብረተሰቡና ለእንስሳት ጠፍ ባለመያዝ ማስተዋወቅ ማሟላት ስለሚገባቸው መሰረት ማስቀመጥ በማስፈለጉ፤

የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መጠገያ መሣሪያ በማስተዋወቅ ተግባር ላይ የሚስተፉ የእንስሳት ጠፍ ባለመያዝ ወይንም ለእንስሳት ሕኪሞችና ለሌሎች የእንስሳት ጠፍ ባለመያዝ ወሳኝ በሆነ መልኩ ቀዳሚ የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መጠገያ መሣሪያ መረጃ ምንጭ ሊሆኑ ስለሚችሉ ስነ ምግባራቸውን የጠበቁና ብቃት ያላቸው ባለመያዝ እንዲሆኑ ለማስቻል፤

የእንስሳት መድኃኒትና መኖ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለሥልጣን በአዋጅ ቁጥር 728/2004 አንቀፅ 23 መሠረት ይህንን መመሪያ አወጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

አጠቃላይ

1) አጭር ዕለት

ይህ መመሪያ “የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መጠገያ መሣሪያ የንግድ ማስተዋወቂያ መመሪያ ቁጥር 290/2013” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2) ትርጓሜ

በእንስሳት መድኃኒትና መኖ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን አዋጅ ቁጥር 728/2004 አንቀፅ 2 ስር ለተቀመጡ ቃላት የተሰጡ ትርጓሜዎች እንደተጠበቁ ሆኖ በዚህ መመሪያ ወስጥ፡ -

- 1) “የእንስሳት መድኃኒት” ማለት የእንስሳት በሽታን ለመመርመር፣ ለማከም ወይም ለመከላከል ጥቅም ላይ የሚውል ማንኛውም ንጥረ ነገር ወይም የንጥረ ነገሮች ወህድ ሲሆን የወስጥና የወጭ ጥገኞችንና በሽታ አስተላላፊ ተባዮችን ማከማቻ ወህዶችና ባዮሎጂካል ወጤቶችን ያካትታል፤
- 2) “የእንስሳት ሕክምና መሣሪያ” ማለት የእንስሳት በሽታን ለመመርመር ወይም ለማከም ወስጥ ወይም ወጭ አላገልግሎት ጥቅም ላይ የሚውል ማንኛውም መሣሪያ ሆኖ የተለያዩ የመመርመሪያ፣ የላቦራቶሪ፣ የቀደህክምና፣ የማዳቀያና የማከላኛ መሣሪያዎችን ይጨምራል፤
- 3) “የእንስሳት ህክምና መገልገያ” ማለት የእንስሳት በሽታን ለመመርመር ወይም ለማከም በወስጥ ወይም በወጭ አካል ላይ ጥቅም ላይ የሚውል ማንኛውም የሕክምና መገልገያ ሲሆን የቁስል መስፊያ ክሮችን፣ ሲሪንጆችን፣ መርፌዎችን፣ ፋሻ፣ ጎዝ፣ ጥጥና መሳሪያ ዝግጅቶችን ይጨምራል፤
- 4) “ማስታወቂያ” ማለት የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያ ስም፣ አርማ፣ ምልክት፣ አገልግሎት፣ አጠቃቀም፣ አስተዛዘዝ፣ አወሳሰድ፣ አያያዝ የያዘ መረጃ ወይም ሌላ ተዛማጅ መልዕክት እንዲተዋወቅ ወይም እንዲሸጥ በመገናኛ ብዙሃን፣ በቴሌቪዥን፣ በገጽ፣ በድረ ገፅ እና የፋክስ አገልግሎትን፣ ሲኒማን፣ ፊልምን፣ ኦዲዮ ቪዲዮን፣ የወጪ ማስታወቂያ እና መሳሪያ የማስታወቂያ ማስራጫ ወይም ማስተላለፊያ መንገዶችን ወይም በግለሰብ የማስታወቂያ ወኪል ወይም ፕሮሞሽን ተጠቅሞ የሚተላለፍ መልዕክት ነው፤
- 5) “የማስታወቂያ አሰራጭ” ማለት የአንድን ማስታወቂያ አስነጋጋሪ ድርጅት ምርት/አገልግሎት ለማስተዋወቅ በወኪል አስተዋዋቂው ባለሙያ የተዘጋጀውን መረጃ መሠረት በማድረግ በማስታወቂያ ማስራጫ መንገድ አማካኝነት የአየር ጊዜ፣ የሕትመት ሽፋን ወይም መሳሪያ አገልግሎት በመሰጠት ማስታወቂያ የሚያሰራጭ ሰው ነው፤
- 6) “የማስታወቂያ አስነጋጋሪ” ማለት በማስታወቂያ ማስራጫ መንገድ አማካኝነት ምርቱ፣ አገልግሎቱ፣ ስሙ፣ አርማው፣ ምልክቱ፣ አላማው ወይም ሌላ መልዕክት የሚገርለት ወይም የሚተዋወቅለት አምራች ወይም አስመጪ ድርጅት ነው፤
- 7) “የማስታወቂያ ማስራጫ መንገድ” ማለት ማስታወቂያ ለማስራጫ የሚያገለግል ሲሆን መገናኛ ብዙሃንን፣ የወጭ ማስታወቂያን፣ ዐወደ-ርዕይን፣ ትምህርታዊ ዝግጅትን (seminars)፣ የቴሌቪዥን፣ የገጽ፣ የኢንተርኔት ድረ ገፅ እና የፋክስ አገልግሎትን፣ ሲኒማን፣ ፊልምን፣ ቪዲዮ፣ ኔትዎርኪንግ፣ ምርትን በነፃ በማቅረብ የሚደረግ ፕሮሞሽን እና መሳሪያ የማስታወቂያ ማስራጫ መንገድን ይጨምራል፤
- 8) “መገናኛ ብዙሃን” ማለት በየጊዜው የሚጠቡ የህትመትና የብሮድካስት አገልግሎት ያካትታል፤

9) “የ ወጭ ማስታወቂያ” ማለት በቢልቦርድ፣ በኤሌክትሮኒክ ስክሪን ወይም በተንቀሳቃሽ ምስል የ ማስራጫ በሕንጻ ወይም በሞኖቸውም ስትራክቸር ወይም በትራንስፖርት ተሽከርካሪ ላይ የ ማግፍ ወይም የ ማለጠፍ፣ በተንጠልጣይ ነገር፣ በፖስተር፣ በስቲከር፣ በብሮሽር፣ ሊፍሌት፣ በራሪ ወረቀት፣ በድምጽ ካሴት፣ በድምፅ ማኑያ መሳሪያ፣ ወይም በሌላ ማህል ማስራጫ መንገድ አማካኝነት የ ማስራጫ ማስታወቂያ ነው፡፡

10) “የ ማስታወቂያ ወኪል” ማለት አንድን የ **እንስሳት** መድኃኒት እና/ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ አምራች ወይም አስመጫ አከፋፋይ በመወከል የተለያዩ የሽያጭና የፕሮሞሽን ቁሳቁሶች መረጃ በመጠቀም የ **እንስሳት** መድኃኒት እና/ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ ለ **እንስሳት** ጠፍ ባለሙያዎች መረጃ ለማስተላለፍና ለማስተዋወቅ ከባለስልጣኑ የማስተዋወቂያ ፈቃድ የተሰጠው የ **እንስሳት** ህክምና ወይም የ **እንስሳት** ጤና ባለሙያ ወይም ባዮሜዲካል ኢንጅነር ነው፤

11) “የ እንስሳት ጠፍ ባለሙያ” ማለት አግባብ ባለው አካል የተመዘገበ የ እንስሳት ህኪም ወይም በእንስሳት ሕክምና ቢ.ቪ.ኤስ.ሲ/ቢ.ኤስ.ሲ ያለው ወይም ረዳት እንስሳት ህኪም ወይም ሌላ ከእንስሳት ጠፍ ጋር በተያያዘ የሙያ አገልግሎት የሚሰጥ ባለሙያ ነው፤

12) “የ እንስሳት መድኃኒት ባለሙያ” ማለት የ እንስሳት ህኪም ወይም በእንስሳት ሕክምና ቢ.ቪ.ኤስ.ሲ/ቢ.ኤስ.ሲ ያለው ወይም ረዳት የ እንስሳት ህኪም ወይም ከእንስሳት መድኃኒት ጋር የተያያዘ የሙያ አገልግሎት የሚሰጥ የ እንስሳት ጠፍ ፋርማሲስት፣ የ እንስሳት ጠፍ ድራጊስት ወይም የ እንስሳት ጠፍ ፋርማሲ ቴክኒሻን ነው፤

13) “ነጻ ናመና” ማለት አንድ የ እንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ ንግድ የሚያከናውን ድርጅት የምርቶቹን ጥራት ለማረጋገጥ በላብራቶሪ ፈተሻ የሚረጋገጥ ወይም ለማስተዋወቅ በነጻ ለተጠቃሚዎች የሚያሰራጨው የ እንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ ነው፡፡

14) “የ አፀፋ ማስታወቂያ” ማለት ሕግንና መልካም ሥነ ምግባርን በሚቃረን ማስታወቂያ የተነሳ በሕብረተሰቡ ወይም በ **እንስሳት** ጠፍ ባለሙያዎች ዘንድ የተፈጠረውን የተሳሳተ አመለካከት ለማቃናት ወይም ለጉዳት የተጋለጠውን ወገን ሕጋዊ ጥቅም ለማስጠበቅ ከባለስልጣኑ ወይም አግባብ ካለው አካል የሚተላለፍ የማስተባበያ ማስታወቂያ ነው፤

15) “አግባብ ያለው ተቆጣጣሪ አካል” ማለት በሕግ የመቆጣጠር ስልጣን የተሰጠው የፌዴራል ወይም የክልል የመንግስት አካል ነው፤

16) “ባለስልጣን” ማለት የ **እንስሳት** መድኃኒትና መኖ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን ነው፤

17) “የ ማስታወቂያ ፈቃድ” ማስተባላታዊ ስም ወጣውን መሥሪያ ቤቅ በማዳኘት የእንስሳት መድኃኒት ወይም የእንስሳት ህክምና መገልገያ መሣሪያ ለማስተዋወቅ በባለስልጣኑ የሚሰጥ ፈቃድ ነው፡፡

3) የተፈጻሚነት ትዕዛዝ

ይህ መመሪያ በማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ወይም ህክምና መገልገያ መሣሪያ ማስታወቂያ ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል፡፡

4) ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዓላማ፡-

- 1) ስለ እንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያ በወኪል አስተዋዋቂው አማካኝነት የሚከተሉት ማሳሰቢያዎች ትክክለኛና ተገቢ መሆናቸውን ለመቆጣጠር፤ የማስታወቂያ ወኪሎች ብቃታቸው የተረጋገጠ፤ ስነ ምግባራቸውን የጠበቁ እንዲሆኑ በማድረግ አግባባዊ የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያ አጠቃቀም እንዲሰፍን በማዘዝ ሕብረተሰቡ ደህንነቱ፤ ጥራቱና ፈቃደኝነቱ የተጠበቀና የተረጋገጠ የእንስሳት መድኃኒት ማግኘቱን ለማረጋገጥ፤
- 2) ማስታወቂያ ስለሚገርለት የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያ ማስተዋወቂያ ወን በመቆጣጠር አስፈላጊው አገልግሎት ላይ መሞላቸውን በማረጋገጥ እና አግባባዊ ባልሆነ አጠቃቀም ምክንያት ሊከተሉ የሚችሉ ጉዳዮችን ለመቀነስ፤
- 3) ማስታወቂያ የሚገርላቸው የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያን ግድ ተቋማት የሚጠቀሙ አገልግሎት መረጃ ለመቆጣጠርና ህብረተሰቡ ትክክለኛ መረጃ እንዲያገኝ በማስቻል በተሳሳተ መረጃ ሊደርስ ከሚችል ጉዳት ለመከላከል ነው፡፡

ክፍል ሁለት

ስለ እንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያ ማስታወቂያ

ፈቃድ አሰጣጥ

5) ስለ ማስታወቂያ አስነጋሪ ድርጅት

ማንኛውም የማስታወቂያ አስነጋሪ ድርጅት ለማይሰተዋወቀው የእንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያ ከባለስልጣኑ ወይም አግባብ ካለው የክልል ተቆጣጣሪ አካል የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ሊኖረው ይገባል፡፡

6) ፈቃድ ስለማስፈለግ

- 1) ማንኛውም ማስታወቂያ አስነጋሪ ድርጅት ከባለስልጣኑ የማስተዋወቂያ ፈቃድ ሳያገኝ በማንኛውም እንስሳት መድኃኒትና የህክምና መገልገያ መሣሪያ ማስታወቂያ ስራ ላይ መሰማራት አይችልም፤
- 2) ማንኛውም በእንስሳት መድኃኒት እና/ወይም በሕክምና መገልገያ መሣሪያ ማስታወቂያ ሥራ ላይ ለመሰማራት የሚፈልግ ሰው የማስተዋወቂያ ፈቃድ ለማውጣት በዚህ መመሪያ እዝል 1 ላይ ያለውን ፎርም ሞልቶ ማቅረብ አለበት፤
- 3) አመልካቹ ማስተዋወቅ የሚፈልገውን የእንስሳት መድኃኒት እና/ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ የምዝገባ ምስክር ወረቀት ከማመልከቻው ላይ አያይዞ ማቅረብ አለበት፤
- 4) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የማስተዋወቂያ ፈቃድ የሚያወጣ የማስታወቂያ አስነጋሪ ድርጅት ምርቱን የሚያስተዋወቅለት የማስታወቂያ ወኪል ሲኖረው ይገባል፡፡ የማስታወቂያ ወኪሉ የትምህርት ማስረጃ፣ የታደሰ የመያ ስራ ፈቃድ እና የስራ ልምድ ለባለስልጣኑ ማቅረብ አለበት፤
- 5) አመልካቹ በዚህ መመሪያ መሰረት ተገቢውን መሰፈርት አሟልቶ ሲገኝ የአገልግሎት ክፍያ በመክፈል በማስታወቂያ ወኪሉ ስም በእዝል 3 መሰረት የማስተዋወቂያ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ይሰጠዋል፤
- 6) ባለስልጣኑ ለወኪል ባለመያዝ በዚህ መመሪያ እዝል 4 መሰረት ልዩ የእንስሳት መድኃኒት ወይም የእንስሳት ሕክምና መሣሪያ ወይም የእንስሳት ህክምና መገልገያ ማስተዋወቂያ ፈቃድ ይሰጠዋል፤

7) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ይዘት

ማንኛውም በዚህ መመሪያ መሰረት የሚሰጥ የእንስሳት መድኃኒትና የሕክምና መገልገያ መሣሪያ የማስተዋወቂያ ፈቃድ የማስተላለፍን መያዝ ይኖርበታል፡-

- 1) የማስታወቂያ አስነጋሪ ድርጅቱ ስምና አድራሻ፤
- 2) ድርጅቱ የሚያስተዋወቀው የእንስሳት መድኃኒት ወይም የእንስሳት ሕክምና መሣሪያ ወይም የእንስሳት ህክምና መገልገያ አይነት፤
- 3) የማስተዋወቂያ ፈቃድ የተሰጠበት ቀን፤
- 4) የባለስልጣኑ ፊርማና ማህተም፤
- 5) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ቁጥር፤
- 6) የወኪሉ የልዩ መታወቂያ ቁጥር፡፡

8) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ስለማስደስ

1) ማንኛውም ሰው የተሰጠውን የማስተዋወቂያ ፈቃድ ሊያሳድስ የሚችለው የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀቱ እና የማስተዋወቂያ ፈቃድ ካልታገደ፣ ካልተሰረዘ ወይም ድርጅቱ በራሱ ፈቃድ ስራውን ካላቋረጠ ብቻ ይሆናል፡፡

2) የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እንደተጠበቀ ሆኖ የማስተዋወቂያ ፈቃድ የማይሳድስ፡-

ሀ. የበጀት ዓመቱ በገባበጫ መሪ ያዎቹ ሁለት ተከታታይ ወራት እና፤

ለ. ተገቢውን የአገልግሎት ክፍያ ሲፈፀም ይሆናል፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 (ሀ) ስር በተቀመጠው የጊዜ ገደብ ወስጥ የማስተዋወቂያ ፈቃዱ ካልታደሰ በየወሩ 50% ተጨማሪ ቅጣት በመክፈል ማቋረጥ ለትዕዛዝ ወራት ማስደስ ይቻላል፤

4) የማስተዋወቂያ ፈቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሠረት ሳይታደስ ከቀረ እንደተሰረዘ ይቆጠራል፤

5) ባለስልጣኑ የእድሳት ማመልከቻውን የማይቀበል ከሆነ ለአመልካቹ ምክንያቱን በፅሁፍ ማለወቅ ይኖርበታል፡፡

9) ስለ ምትክ የማስተዋወቂያ ፈቃድ

ማንኛውም ሰው የተሰጠው የማስተዋወቂያ ፈቃድ የተበላሸበት ወይም የጠፋበት ከሆነ ምትክ ሊያገኝ የሚችለው ቀጥሎ የተዘረዘሩትን መስፈርቶች ሲያሟላ ይሆናል፡-

1) የማስተዋወቂያ ፈቃዱ የተበላሸበት ከሆነ፤ የተበላሸውን የማስተዋወቂያ ፈቃድ ሲመልስ፤

2) የማስተዋወቂያ ፈቃዱ የጠፋበት ወይም የተቃጠለበት ከሆነ የማስተዋወቂያ ፈቃድ የጠፋበት ወይም የተቃጠለበት ስለመሆኑ የሚያስፈልገውን ክፍት ህ አካል ማረጋገጫ ሲያቀርብ፤

3) አስፈላጊውን የአገልግሎት ክፍያ ሲከፍል፡፡

10) የማስተዋወቂያ ፈቃድ ስለማግደ

1) ማንኛውም ሰው ሚ. ተሉት ምክንያቶች በአንዱ ጥፋተኛ ሆኖ ተገኘ ባለስልጣኑ ከአንድ ወር እስከ አንድ ዓመት ለሚደርስ ጊዜ ፈቃዱን ሊያግድ ይችላል፡-

ሀ. የአስተዋዋቂ ድርጅት ወይም የወኪሉ የሥራ ፈቃዱ ካልታደሰ፤

ለ. የባለስልጣኑ ሠራተኛ ተግባሩን እንዳያከናውን እንቅፋት የፈጠረ ሲሆን፤

ሐ. የማስታወቂያው ወኪል ከስነ ምግባር ወይም ሲያስተዋወቅ ከተገኘ፤

መ. አስተዋዋቂ ድርጅቱ የተሳሳተ መረጃን ሲያሰራጭ ከተገኘ እና ወኪል አስተዋዋቂው እያወቀ ስራውን የሚፈፀም ከሆነ፤

ሠ. ወኪል አስተዋዋቂው መድኃኒቱን ወይም የህክምና መሳሪያዎን ወይም የህክምና መገልገያዎን ከሚሰጠው እንዲሁም ከተመዘገበበት አገልግሎት በተጨማሪ ለሌላ አገልግሎት ማዋል እንደሚቻል ሲያስተዋወቅ ከተገኘ፡፡

2) ድርጅቱ አግባብ ባለው አካል የታገደ እንደሆነ በንግድ ስራ እንዲሰማራ እስኪፈቀድለት ድረስ ባለስልጣኑ ፈቃዱን ያግዳል፡፡

3) ባለሥልጣኑ የአገዳዎን ምክንያትና የተወሰደውን እርምጃ ለድርጅቱበፅሁፍ ያሳውቃል፡፡

11) የሚከተዎቹ ፈቃድስለመስረዝ

1) ማንኛውም ሰው ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ጥፋተኛ ሆኖ ከተገኘ ባለስልጣኑ ቢያንስ ለሁለት ዓመት ፈቃዱን ሊሰርዝ ይችላል፡-

ሀ. ፈቃዱን ተገኝቶ በማጠናቀቅ መሆኑ ከተረጋገጠ፤

ለ. ፈቃዱን ለሌላ ሰው አሳልፎ ከሰጠና ላልተመዘገበበት ድርጅት ሲያስተዋወቅ ከተገኘ፤

ሐ. ያልተመዘገበ፤ የተበላሸ፤ የአገልግሎት ዘመን ያለፈበት፤ አሳሳችን ላይ ሁኔታዎች ገብቶ ላይ እንዳይወል የታገደ የእንስሳት መድኃኒት ሲያስተዋወቅ ከተገኘ፤

መ. ጥራቱ ያልተረጋገጠ መድኃኒት ወይም የህክምና መገልገያ መሳሪያ ሲያስተዋወቅ ከተገኘ፤

ሠ. ፈቃዱ በዚህ መመሪያ አንቀፅ 10 መሠረት ታግዶ ሳለ ድርጅቱ አገልግሎት መስጠቱን ከቀጠለ፤

ረ. በዚህ መመሪያ አንቀፅ 10 መሠረት አገዳ የሚያስከትሉ ተመሳሳይ ተግባራትን ከሁለት ጊዜ በላይ ሲያከናውን ከተገኘ፡፡

ቀ. ድርጅቱ ስራውን በራሱ ፈቃድ ካቋረጠ፤

በ. ድርጅቱ አግባብ ካለው ሌላ አካል በንግድ ሥራ እንዳይሰማራ መሰረዘከተረጋገጠ እስኪፈቀድለት ድረስ ባለስልጣኑ ፈቃዱን ይሰርዛል፤

ተ. ባለስልጣኑ ፈቃዱን ሲሰርዝ የሰረዘውን ምክንያት በመግለፅ ለድርጅቱ በጽሁፍ ያሳውቃል፡፡

12) እገዳና ስረዛስለማንሳት

ማንኛውም ፈቃዱ የታገደበት ወይም የተሰረዘበት ሰው የተጣለበት እገዳ ወይም ስረዛ ሊነሳለት የሚችለው በዚህ መመሪያ አንቀፅ 13 መሠረት ቅሬታ አቅርቦ ቅሬታው ተቀባይነት አግኝቶ ሲወሰን ይሆናል፡፡

13) ስለቅሬታአቀራረብ

ማንኛውም የማእታወቂያ አስነጋሪ ድርጅት ወይም ወኪል በፈቃድ አሰጣጥ፣ እድሳት፣ እገዳና ስረዛ ወይም ሌሎች ባለሥልጣኑ የሚወስዳቸው እርምጃዎችን በተመለከተ ቅር ከተሰኘ አቤቱታውን በአዋጁ አንቀጽ 25 እና በቅሬታ አቀራረብ መመሪያ መሠረት ለባለስልጣኑ ቅሬታ ሰሚ አካል ማቅረብ ይችላል።

14) የማእታወቂያ ፈቃድን ስለመመለስ

ማንኛውም ሰው፤

ሀ. የባለሙያ ለውጥ በማድረግ አዲስ ፈቃድ ለማግኘት፤

ለ. በራሱ ፈቃድ ከማእተዋወቅ ስራው ከወጣ፤

ሐ. ፈቃዱ ከታገደ፣ ከተሰረዘ ወይም ሳይታደስ ከቀረ ወይም

መ. በስሙ ፈቃድ ወጣው ባለሙያ ከሞተ፤ ፈቃዱን በአስራ አምስት ቀን ወስጥ ለባለስልጣኑ መመለስ አለበት፡፡

ክፍል ሦስት

ስለማእታወቂያ አስነጋሪ ድርጅትና ወኪል አስተዋዋቂ

15) ስለ ባለሙያ

1) ስለ ባለሙያ (የማእተዋወቂያ ወኪሉ) የትምህርት ዝግጅት

ማንኛውም የማእተዋወቂያ ወኪል ፈቃድ ማወጣት የሚችለው የማእተሉትን ሁኔታዎች አሟልቶ ሲገኝ ይሆናል፡ -

ሀ. አግባብ ባለው አካል የተመዘገበ እና ከባለስልጣኑ የእንስሳት መድኃኒትን ለማእተዋወቅ ፈቃድ የተሰጠው የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ሲሆን፤

ለ. አግባብ ባለው አካል የተመዘገበ እና ከባለስልጣኑ የእንስሳት ህክምና መገልገያ መሣሪያ የማእተዋወቅ ፈቃድ የተሰጠው ባዮሜዲካል ኢንጅነር፣ ሜዲካል ኢኮይፕመንት ማይቴናንስ ኢንጅነር ወይም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ሲሆን ይገባል፤

ሐ. ባለሙያው በዜግነት ኢትዮጵያዊ ሲሆን ይገባል፤

ሠ. ባለሙያው በዘርፉ ለሚሰሩ አንድ ዓመትና ከዚያ በላይ ለቢሮክሪ/ቦኤስ ሲ ሁለት ዓመትና ከዚያ በላይ፣ ለዲፕሎማ አራት ዓመትና ከዚያ በላይ የሰራ ልምድ ሊኖረው ይገባል፡፡

2) ባለሙያው ሕግን በመተላለፍ በሙያው እንዳይሰራ ያልተከለከለ መሆን አለበት፤

- 3) የመጽሐፍ ግዴታን ለመጠየቅ የሚያስችል የአዕምሮ ሕመም ወይም የአካል ጉድለት የሌለበት ወይም በአልኮል መጠጥ፣ በናርኮቲክና ሳይኮትሮፒክ መድኃኒቶችን እና በሌሎች አደንዛኝ እቃዎች ስብኛ ያልሆነ፤
- 4) ቀድሞ ይሰራበት ከነበረው መሰሪያ ቤት የሥራ መልቀቂያ ማቅረብ የሚችል፤
- 5) ቀድሞ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በስሙ ያወጣ ከሆነ ምስክር ወረቀቱን የመለሰ እንደሆነ፤

16) የባለሙያው (የማክታወቂያ ወኪሉ) እና ማክታወቂያ አስነጋሪው ኃላፊነትና ግዴታ

1) የባለሙያው (የማክታወቂያ ወኪሉ) ኃላፊነትና ግዴታ

- ማንኛውም በማክታወቂያ ወኪልነት የሚሰራ ባለሙያ ቀጥሎ የተዘረዘሩት ኃላፊነትና ግዴታዎች አሉበት፤
- ሀ. የሚታሰብ ለፈጠራ መረጃ ትክክለኛ፣ ስነ ምግባርን የጠበቀ፣ ያልተዛባ እና የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች ያከበረ መሆኑን ማረጋገጥ፤
  - ለ. ባለስልጣኑ እንዲቀርቡ የማጠ
ይቃወም የሰነድ፣ የቃል ወይም የፅሁፍ ማሰራሪያ፣ የቪዲዮ ወይም ድምጽ ወይም ሌሎች አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎችን የማቅረብ ግዴታ፤
  - ሐ. ባለሙያው ስለ ማክታወቂያ መረጃዎች በተሟላ ሁኔታ ለማስተላለፍ እንዲችልና በቂ ልምድና ዕውቀት እንዲያዳብር ከሙያው ጋር ተያያዥነት ያላቸውን ስልጠናዎችንና የአቅም መገንቢያ እውቀትን ማግኘት መቻል አለበት፤
  - መ. የማክተብ ደረጃ ምግባር በሚቅደው መሰረት ከማበረታቻ ቁሳቁሶች ወጪ ያሉ መደለኛዎችን ለሥራው ገፀ በረከትነት አለመጠቀም፤
  - ሠ. ባለሙያው ለእንስሳት ጠፍ ባለሙያዎች ስለሚሰጠው ነፃ የእንስሳት መድኃኒት ናመና (Free Sample) ከዚህ በታች የተመለከተውን መረጃ መዘግቦ መያዝ ይኖርበታል፡፡
    - 1) ነፃ መድኃኒት ናመና ስምና የተሰጠው ናመና ብዛት
    - 2) ነፃ መድኃኒት ናመናው የተሰጠበት ቀን፣ የተሰጠው የእንስሳት ጠፍ ባለሙያ / የእንስሳት ጠፍ ተቋም ስምና አድራሻ
  - ረ. የሚያስተዋወቅለትን ድርጅት የሚለቅ ከሆነ ከመልቀቁ ከአንድ ወር በፊት ለባለስልጣኑ የማክታወቂያ እና ፈቃዱን የመጠየቅ፤
  - ሰ. ስራውን በተመለከተ የሚወጡ አገር አቀፍ ደረጃዎችንና መመሪያዎችን የመተግበርና የማክተብ ገቢ፤
  - ሸ. ከአገልግሎት አሰጣጡ ጋር የተያያዙ ሰነዶችን የመቆጣጠር፤
  - ቀ. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ (የማክታወቂያ ወኪል) ሊያገኘው የሚችለውን ጥቅም ግምት ውስጥ በማስገባት ለታካሚው እንስሳ በዋጋ ወይም በፈቃደኝነት ጠቀሜታ የሌለውን መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ የበለጠ ጠቀሜታ እንዳለው በማስመሰል አጉልቶ ማሳየት የለበትም፡፡

2) የማክታወቂያ አስነጋገራው ኃላፊነትና ግዴታ

ማንኛውም ማክታወቂያ አስነጋገሪያ ቤቅ የተዘረዘሩት ኃላፊነትና ግዴታዎች አሉበት፤

ሀ. ማክታወቂያ አስነጋገሪያ ቤቅ ድርጅት ወኪል አስተዋዋቂው ከድርጅቱ በሚጠየቅበት ጊዜ ለባለስልጣኑ በአምስት የሰራ ቀናት ውስጥ የማክታወቂያ ግዴታ አለበት፤

ለ. ማክታወቂያ አስነጋገሪያ ቤቅ ድርጅት ወኪሉ በድርጅቱ ለማይስተላልፈው ማንኛውም ማክታወቂያ ኃላፊነት ይኖርበታል፡፡

ሐ. ማንኛውም የማክታወቂያ አስነጋገሪያ ቤቅ ድርጅት ለቀጠረው ባለሙያ (የማክታወቂያ ወኪል) ከስራው ጋር ተያያዥ የሆኑ የአቅም ግንባታ ማሳደጊያ ስልጠናዎች እንዲያገኝ የማመቻቸት ኃላፊነት ይኖራበታል፡፡

17) ስለ ነጻ ናሙና

- 1) ባለሙያ ወይ ማክታወቂያ ነጻ ናሙና መድኃኒቶችን ለሌሎች ማክታወቂያ ተግባር የሚውሉ ቁሳ ቁሶች በአግባቡ ስለሚሆኑ ወይ ማረጋገጥ ኃላፊነት አለበት፤
- 2) የማክታወቂያ አስነጋገሪያ ቤቅ ድርጅት የማክታወቂያ ነጻ ናሙና መድኃኒቶችን የማይስቀምጥበት የተጠበቀ የራሱ የሆነ ክፍል ወይም ቦታ ሊኖረው ይገባል፤
- 3) ነጻ ናሙናን በናሙናነት መጠቀም የማቻለው በባለሙያዎች የተመዘገበ የእንስሳት መድኃኒት ወይም የህክምና መጠገያ መሣሪያ ከሆነ ወይም ልዩ ሁኔታ ሲያጋጥም ለባለሙያዎች ቀርቦ ተገምግሞ ሲፈቀድ ብቻ ነው፤
- 4) የነጻ ናሙና መድኃኒት የሚታደለው ለእንስሳት ጠፍ ባለሙያ ብቻ ነው፤
- 5) የነጻ ናሙናው ማሻገያ ላይ የማይሸጥ ወይም ነጻ ናሙና የሚል ፅሁፍ በእንግሊዝኛ ወይም በአሜሪካኛ ወይም በሁለቱም ቋንቋዎች በግልፅ የተጻፈበት ሊሆን ይገባል፤
- 6) ማንኛውም በነጻ ናሙና ላይ የሚጠፍ ገላጭ ፅሁፍ ግልፅ፣ በቀላሉ የሚታወቅና የማይለቅ ሆኖ ስለ እንስሳት መድኃኒቱ ሳይንሳዊና የንግድ ስም፣ ይዘትና መጠን፣ መለያ ቁጥር፣ የአምራች ስምና አገር፣ የአገልግሎት ማብቂያ ጊዜ፣ የአያያዝ ሁኔታን የሚገልጽ በእንግሊዝኛ ወይም በአሜሪካኛ ወይም በሁለቱም ቋንቋዎች መረጃ መያዝ አለበት፤
- 7) ነጻ ናሙና መድኃኒቱ ላይ የሚገኘው መረጃ በምዝገባ ወቅት ካለው መረጃ ጋር ተመሳሳይ መሆን አለበት፡፡

18) የአገልግሎት ክፍያ

- 1) አዲስ የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ ማስተዋወቂያ ፈቃድ ለማወጣት ለባለስልጣኑ 400/አራት መቶ/ ብር ይከፈላል፤
- 2) የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ ማስተዋወቂያ ፈቃድ ለማሳደስ ለባለስልጣኑ 200/ሁለት መቶ/ ብር ይከፈላል፤
- 3) ምትክ የማስተዋወቂያ ፈቃድ ለማወጣት ለባለስልጣኑ 133.30/አንድ መቶ ሠላሳ ሦስት ብር ከሠላሳ ሳንቲም/ ብር ይከፈላል፤
- 4) አዲስ የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ የማስተዋወቅ መታወቂያ ለማወጣት ለባለስልጣኑ 200/ሁለት መቶ/ ብር ይከፈላል፤
- 5) የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ የማስተዋወቅ መታወቂያ ለማሳደስ ለባለስልጣኑ 100/አንድ መቶ/ ብር ይከፈላል፤
- 6) ምትክ የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ የማስተዋወቅ መታወቂያ ለማወጣት ለባለስልጣኑ 66.70/ስድሳ ስድስት ብር ከሰባ ሳንቲም/ ብር ይከፈላል፤

ክፍል አራት

የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ ስለማስተዋወቅ

19) የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መገልገያ መሣሪያ ስለማስተዋወቅ

1. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ባለሙያ ከማስታወቂያ አስነጋገሪዎች የቅጥር ግንኙነት ሳይኖረውና አግባብ ባለው የመንግሥት አካል ፈቃድ ሳይሰጠው ማንኛውንም የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መሣሪያ ወይም የህክምና መገልገያን ሊያስተዋወቅ አይችልም፤
2. ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት በመገናኛ ብዙሀን ለህብረተሰቡ ማስተዋወቅ አይቻልም፤
3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ቢኖርም ቀጥሎ የተዘረዘሩት በማንኛውም መገናኛ ብዙሀን ማስታወቂያ ሊተላለፍላቸው ይችላሉ፡ -
  - ሀ. የእንስሳት ህክምና መገልገያ መሣሪያዎች
  - ለ. ለእንስሳት እርባታና ህክምና አገልግሎት የሚሰጡ ዲስኢንፎርክታንቶችና አንቲሰፕቲክስ
4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 የተቀመጠው እንደተጠበቀ ሆኖ ማስታወቂያው አጠቃቀሞቹን የተመለከተና በአጠቃቀም ጊዜ መደረግ ያለበትን ጥንቃቄ የሚያሳይ ግልፅና ትክክለኛ መረጃ መያዝ አለበት፡፡

20) ለእንስሳት ጤና ባለሙያዎች ስለማስተዋወቅ

- 1) ማንኛውም አስተዋዋቂ ለእንስሳት ጤና ባለሙያዎች በማያስተዋወቅበት ጊዜ ስለ እንስሳት መድኃኒቱ ወይም የእንስሳት ሕክምና መገልገያ መሣሪያዉ ቢያንስ የማስተላለፉን ነጥቦች መጥቀስ አለበት፡ -
  - ሀ. የመድኃኒቱ ሳይንሳዊ ስም እንዲሁም የንግድ ስም፤

ለ . ፈዋሽ ንጥረ ነገር (API) እና የአምራች ወይም የአስሚቪ ወይም የአከፋፋይ ስም

ሐ . የ መድኃኒቱ ጥቅም (Approved therapeutic use) ፤

መ . ማጠን (strength) ፣ የ ዝግጅት አይነት (dosage form) ፣ አወሳሰድ መመሪያ (dosage of the drug) እና አፀግብሮት (drug interaction) ፣ የ ጎንጎሽ ጉዳት (side effect) እና ያልተጠበቁ ጎጂ ባሕሪያት (adverse effect) ፤

ሠ . ጥንቃቄ (caution) ፣ ማስጠንቀቂያ (warning) እና የተከለከሉ አወሳሰዶች (contraindication) ፤

ረ . አያያዝና ክምችት፤

ሰ . የአገልግሎት ማበቂያ ጊዜ፤

ሸ . ሳይንሳዊ ማጠቃለያዎች፡፡

- 2) መረጃው የሚተላለፈው ከምዝገባው ጋር ተመሳሳይ የሆነ ታማኝ ማጠቃለያ ባዘለ በራሪ ወረቀት ወይም ሌላ የመረጃ ማስተላለፊያ ዘዴ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 1 የተዘረዘሩትን ነጥቦች ባካተተ መልኩ መሆን አለበት፡፡
- 3) እንደ ፓድ፣ የአናቶሚያል ቻርት (anatomical chart)፣ ስጦታዎች፣ ፖስተር፣ ዶዜጅ ካርድ፣ ካላንደርና አልጎሪዝም የመሳሰሉ የመረጃ ማስተላለፊያ መንገዶች በጥቂቱ የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መጠሪያ መሣሪያ ሳይንሳዊ ስም፣ አምራቹ፣ አጠቃቀምና እንደ አስፈላጊነቱ ሌላ የማስታወቂያ ሐረጎችን የያዘ መሆን አለበት፡፡
- 4) በፖስተርና ተለጣፊዎች መልክ የሚተላለፉ የሰባሰባዎቹ ትእዛዝ የሚሰጡ የእንስሳት መድኃኒት ማስታወቂያዎች ለእንስሳት ጠፍ ባለሙያዎች ብቻ ማሰራጨት አለባቸው፡፡
- 5) የናርኮቲክ መድኃኒቶችና ሳይኮትሮፒክ ንጥረ ነገሮች በማንኛውም የማስተዋወቂያ መንገድ ማስተዋወቅ አይቻልም፡፡

21) ስለ ማስታወቂያው ይዘት

- 1) ማንኛውም ሰው ማስተዋወቅ የሚችለው በባለስልጣኑ የተመዘገበ የእንስሳት መድኃኒት ወይም የሕክምና መጠሪያ መሣሪያን ብቻ ነው፤
- 2) የማስታወቂያው ይዘት ትክክለኛ መረጃ ሰጪ ማዘናዊ፣ ወቅታዊ እና በእውነት ላይ የተመሰረተ ሊሆን ይገባል፤
- 3) ማስታወቂያው የእንስሳት መድኃኒቱ ወይም የሕክምና መጠሪያ መሣሪያው በአምራቹ የተሰጠውን ትክክለኛ ማጠሪያ ስም መያዝ አለበት፤
- 4) ማስታወቂያው የእንስሳት መድኃኒቱ ወይም የሕክምና መጠሪያ መሣሪያው ሊያስከትል ስለሚችለው የጎንጎሽ ጉዳትና ስለሚከሰቱ ጥንቃቄዎች በግልፅ የያዘ መሆን አለበት፤
- 5) በማስታወቂያ ጊዜ የሚዘረዘሩ መግለጫዎች የእንስሳት መድኃኒቱ ወይም የሕክምና መጠሪያ መሣሪያው ሲመዘገብ ከተቀመጡት መረጃዎችና እውነታዎች ጋር ተመሳሳይ መሆን አለበት፤

- 6) የእንስሳት መድኃኒቱን ወይም የሕክምና መጠቀም መሣሪያውን በተመለከተ በምዝገባ ጊዜ ያልተገለጹ አዳዲስ መረጃዎች ከተገኙ፣ መረጃው ለእንስሳት ጠፍቶ ባለመቻሉ ከመተዋወቅ በፊት በባለስልጣኑ መገምገም አለበት፤
- 7) ማስታወቂያ ወይ እንስሳት መድኃኒቱን ወይም የሕክምና መጠቀም መሣሪያውን ሊገለገሉበት የማይገባ ሁኔታና ሊጠቀሙ የማይችሉ የእንስሳት ዝርያዎች ካሉ ለይቶ መግለፅ አለበት፤
- 8) በእንስሳት ጠፍቶ ባለመቻሉ ትዕዛዝ የሚሰጡ መድኃኒቶችን መገናኛ ብዙሀን ለህብረተሰቡ ማስተዋወቅ አይቻልም፤
- 9) በእንስሳት ጠፍቶ ባለመቻሉ ትዕዛዝ ብቻ ጥቅም ላይ የሚውሉ መድኃኒቶች በፖስተር ማስተዋወቂያ ሊሰራላቸው አይችሉም፤
- 10) ማንኛውም የእንስሳት መድኃኒት ወይም ህክምና መጠቀም መሣሪያ ማስታወቂያ የእንስሳት ጠፍቶ ባለመቻሉንም ሆነ ሕብረተሰቡን የሚያሳስት፣ ጭንቀትን የሚያስከትልና የሚያስፈራራ ቋንቋ የሚጠቀም መሆን የለበትም፤
- 11) የወጭ ጥገኛ መቆጣጠሪያ (Acaricides) መድኃኒቶች በሚተዋወቁበት ጊዜ ላላስፈላጊ የመድኃኒት አጠቃቀም የማይጋብዙና አስተዛዘዛቸውና አጠቃቀማቸው ጥንቃቄ እንደሚያስፈልግ የሚገልፅ መሆን አለበት፤
- 12) ነፃ ናመና፣ የዋጋ ቅናሽ፣ የተለያዩ ጉርሻዎችንና ገፀ-በረከቶችን ለሕብረተሰቡ በማቅረብ የእንስሳት መድኃኒትን ወይም የሕክምና መጠቀም መሣሪያን ማስተዋወቅ አይቻልም፤
- 13) የዋጋ ቅናሽ በማድረግ፣ ገፀ-በረከቶችና የገንዘብ ስጦታዎች ለባለሙያው በመስጠት ወሳኔው ላይ ጭፍ በሚያሳድር ማህተም ማስተዋወቅ አይቻልም፤
- 14) ማንኛውም መኖሪያ ወይም የመኖሪያ ቤቅ (Feed supplement) እንደ መድኃኒት ያገለግላል በማለት ማስተዋወቅ አይቻልም፤
- 15) ማንኛውም ለሰው ሕክምና የተዘጋጀ መድኃኒት ለእንስሳት ሕክምና መጠቀም እንደሚቻል የሚያልፅ ማስታወቂያ ማስነገር አይቻልም፤
- 16) የእንስሳት መድኃኒት ወይም ህክምና መጠቀም መሣሪያ ማስታወቂያ ሕብረተሰቡ የእንስሳት ሕክምና አገልግሎት ምክር ከማግኘት የማይግድ መሆን የለበትም፤
- 17) ማስታወቂያ ወይ እንደን የእንስሳት መድኃኒት ወይም የህክምና መጠቀም መሣሪያን በሳይንሳዊ ጥናት ወይም በታወቀ የእንስሳት ጠፍቶ ባለመቻሉ የተመረጠና እንዲጠቀሙት የሚሞከር ነገር የሚል ዓይነት አንደኛው ያለው መሆን የለበትም፤
- 18) በማንኛውም ስብሰባ፣ ሲምገዜም፣ ወይም ዐወደ-ርዕይ ላይ የእንስሳት መድኃኒትን ወይም ህክምና መጠቀም መሣሪያን መሻገጥም ማስተዋወቅ አይቻልም፤ ነገር ግን የእንስሳት ጠፍቶ ባለመቻሉን በሚገልጽ ስብሰባ ላይ የመረጃ ምንጭ ሊሆን ስለሚችል ማስተዋወቅ ይቻላል ፡ ፡

- 19) እንደ “ብቸኛ”፣ “ለመጀመሪያ ጊዜ”፣ “ከዚህ ቀደም ያልነበረ”፣ “የሁሉም ምርጫ”፣ “ለሁሉም ተስማሚ”፣ “ልዩ”፣ “አንደኛ”፣ “ተቀባይነት ያገኘ” ወይም ሌላ ማለፊያ የተጋነነ አበላላጭ ይዘት ያለውን ቃል ወይም ምስልን ማጠቀም የተከለከለ ነው።
- 20) ማስታወቂያው የአስተዋወቂውን ወይም የስፖንሰሩን ማንነት ለመለየት በሚያስቸግር ማልኩ መሆን የለበትም።
- 21) የእንስሳት-መድኃኒት ወይም የሕክምና መጠቀሚያ ማሳሪያ የፕሮሞሽናል ቁሳቁሶች መረጃ የኢትዮጵያን ሕዝብ ባህልና ማልካም እሴቶች የሚቃረኑ መሆን የለባቸውም፤
- 22) የራስን እንስሳብራስ ማስምን በሚያበረታታ ማልኩ ማስታወቂያ ማዘጋጀት ወይም የፕሮሞሽናል ቁሳቁሶች ማጠቀም አይቻልም፤
- 23) በማስታወቂያ ጊዜ ወይም በፕሮሞሽናል ቁሳቁሶች አማካኝነት ስለ አንድ ግብአት ወይም ምርት የሚቃርቡ መረጃዎች በሳይንሳዊ ጥናት የተደገፉ መሆን አለበት፤
- 24) ማንኛውም ማስታወቂያ የአንድን መድኃኒት ፈጠራና ደህንነት ያመጣው ዋና ንጥረ ነገር (Active Pharmaceutical Ingredient) እና ኬረር (adjuvant) ማሉ በሙሉ የተፈጥሮ ካልሆኑ ለጥራቱ ማጠቃለያ ምክንያት በተፈጥሮ መገኘታቸው ነው ብሎ መረጃ መስጠት አይችልም፤
- 25) ስለ እንስሳት በሽታዎችና ለህክምናቸው ጥቅም ላይ የሚውሉ መድኃኒቶች የሚገለጹ ትምህርታዊ መረጃ፣ ጥናታዊ ፅሁፍ፣ የስልጠና ማኩሰቶች እና ሌሎች የመሳሰሉ ማስገንዘቢያ መንገዶች በማዘጋጀት ጊዜ የመድኃኒቱን የንግድ ስም (Brand Name) ማጠቀም የለበትም፤
- 26) አንድን የእንስሳት-መድኃኒት ከተጨማሪው መረጃ ወይንም ለማጋነን ወይም ጉዳት የለውም ብሎ ማስተዋወቅ አይኖርበትም፤
- 27) ማንኛውም የእንስሳት-መድኃኒት ማስታወቂያ ወይም ፕሮሞሽናል ቁሳቁስ የአንድን ጥናት ውጤት በማዘባት መረጃውን ለመደገፍ ማጠቀም አይችልም፤
- 28) የተለያዩ የእንስሳት-መድኃኒቶችን ወይም የህክምና መጠቀሚያ ማሳሪያዎችን ለማወዳደር የሚወልድ ማስታወቂያ ወይም ፕሮሞሽናል ማስታወቂያ ማዘጋጀትና ማጠቀም የተከለከለ ነው፤
- 29) የሌላ ወገን ምርት የሆነ የእንስሳት-መድኃኒትን ወይም የህክምና መጠቀሚያ ማሳሪያን በማንቋሸሽ ወይም በማጥላላት ማስተዋወቅ አይቻልም።

ክፍል አምስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

22) መረጃን ስለሚጋገጥ

ማንኛውም የማስታወቂያ አሰራጭ አካል በማስታወቂያ አስነጋሪው ወይም ወኪል የቀረበለትን መረጃ ትክክለኛነትና የዚህ መመሪያ ድንጋጌዎች የተከበሩ መሆናቸውን የሚጋገጥ ግዴታ አለበት።

23) የመተግበር ግዴታና ተጠያቂነት

1. ማንኛውም ማስታወቂያ አሰራጭ ሰው የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች የመተግበር ግዴታ አለበት፡፡
2. ማንኛውም የማስታወቂያ አስነጋሪ ወይም ወኪል ወይም አሰራጭ ወይም አስተላላፊ አካላት ባለስልጣኑ ሲጠይቅ አስፈላጊውን መረጃና የተላለፈውን ማስታወቂያ ኮፒ የመስጠት ግዴታ አለባቸው፡፡
3. የዚህን መመሪያ ድንጋጌ በመተላለፍ ሕገ-ወጥ ይዘትና አቀራረብ በመያዝ የተሰራጨ ወይም የተላለፈ ማንኛውም ማስታወቂያ በማስታወቂያ ወኪሉ ወይም በማስታወቂያ አስነጋሪው ፍላጎት፣ እውቅና ወይም ፈቃድ እንደተሰራ ስለማይጠር ያስጠይቃል፡፡

24) ተፈጻሚነት የሌላቸው ሕጎች

ይህን መመሪያ የሚቃረን ማንኛውም መመሪያ ወይም የአሰራር ልምድ በዚህ መመሪያ ወስጥ የተመለከቱ ጉዳዮችን በሚመለከት ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

25) መመሪያ ወይም ማጽናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር ተፈርሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ተፈጻሚ ይሆናል፡፡

ቀን ጥር 1 ቀን 2008 ዓ.ም

ጠርዙ ዳይሬክቶር (ዶ/ር)

የእንስሳት መድኃኒትና መኖ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን

ዋና ዳይሬክተር

Application for Commercial Advertizement of Veterinary Pharmaceuticals

This form is to be filled by the veterinary medical representative and shall be submitted to the Authority

1) Name of the importing or wholesale agency/applicant/_____

Address_____

2) VDFACA Reg.No_____

3) Name of company/manufacturer _____

Address_____

4) Name and profession of the veterinary medical representative_____

License No._____ (attach all credentials and working expiriance)

5) Name of Product to be promoted

a. INN_____

b. Brand name_____

6) Proposed Media of Promotion (Thick one):

Television Radio int Media er_____

7) Types of Documents Submitted:

a. Final Proposed Advertisement/Promotion

b. CD/DVD or Script for Review

8) Other (Provide Details): _____

9) Legal sales category of the veterinary drug

a. OTC Prescription only icted Other

I hereby certify that all the information above is correct to the best of my knowledge.

Name and signature of the Vet.Med. Rep. _____

Date _____

Veterinary Pharmaceutical Advertizing and Promotional Material Evaluation Checklist

** This form is to be used by the Authority, for the evaluation of the promotional material. **

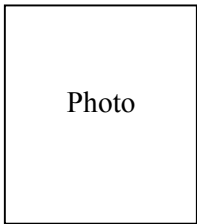
- 1) Name of the Applicant: _____
- 2) Address of applicant
  - a. Region _____ Zone _____ Wereda _____
  - b. City _____ Kebele _____ House No. _____ Telephone _____
- 3) Name of Manufacturer/agency (to be represented) _____
  - a) Address _____
- 4) Name: Importing or wholesale agency _____
  - a. Address _____
- 5) Is the veterinary pharmaceutical material in the list of products to be promoted in media?
Yes No
- 6) Does the information on the promotion state
  - a. Name of the pharmaceutical (INN, Brand) Active ingredient
  - b. Approved indication
  - c. Side effects and major ADR
  - d. Contraindications
  - e. Dosage form and regimen
  - f. Precaution and warning
  - g. Major interaction
- 7) Proposed Media of Promotion:
TV Radio Online Newspaper Other _____
- 8) Type of Promotional Material _____
- 9) Is the information in conformity with the package insert/product monograph during registration? Yes No NA
If No, specify _____
- 10) Does the promotion imply that the veterinary drug is free of any problem?
Yes No NA specify _____

- 11) Does the promotion have exaggerated or all embracing claims about the drug to be promoted? Yes No NA If yes, specify _____
- 12) Is there any unverifiable or misleading statement in the content?
Yes No NA If yes, specify _____
- 13) Is the comparison (if any) made with other pharmaceuticals factual and capable of substantiation? Yes No NA
If yes, specify _____
- 14) Does the promotion content have disparaging content against the product or services of other company either directly or by implication?
Yes No NA If yes, specify _____
- 15) Reference used for preparation of the promotional material _____
- 16) Any previous warning issued by VDFACA or other authorized body?
Yes No NA If yes, specify _____

I hereby certify that all the information above is correct to the best of my knowledge and the information on the promotional material are in conformity with the registration dossier.

Name and signature of the expert _____ Date _____

Name and signature of the team leader _____ Date _____

0763VDFACA P3

C/No. _____

የእንስሳት መድኃኒት ለማስተዋወቅ የሚገባ የብቃት ሚጋገጫ ምስክር ወረቀት
Certificate of Competence for Veterinary Drugs Promotion

የአስመዘገቢያ ድርጅት ስም _____

Name of Importer _____

አድራሻ፡ ክልል _____ ከ/ከተማ _____ ወረዳ/ቀበሌ _____

Address: Region _____ Subcity _____ Kebele _____

የቤት ቁ. _____ ስልክ _____ ፋክስ _____ ኢሜል _____

House No. _____ Telephone _____ Fax _____ e-mail _____

የቴክኒካል ማኅተም ስም _____ የምዝገባ ቁጥር _____

Technical Manager's Name _____ Reg. No. _____

የድርጅቱ ባለቤት ስም _____

Owner's Name _____

የአምራች ድርጅቱ ስም አድራሻ _____

Manufacturer's Full Name and Address _____

የሚያስተዋወቅ መድኃኒት ስም ዝርዝር

Name of the product(s) to be promoted

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

የወከል አስተዋዋቂዎች ስምና የፈቃድ ቁጥር

Name of Veterinary Representatives & Reg.No.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

በእንስሳት መድኃኒት እና ማስተዋወቅ አገልግሎት አዋጅ ቁጥር 728/2004 መሠረት የእንስሳት መድኃኒት፣ የህክምና መሳሪያና መግልገያ ማስተዋወቅ ተግባርን ለመቆጣጠር በወጣው መመሪያ ላይ የሰፈሩትን ተፈላጊ ማስፈራሾች መሟላታቸው ተረጋግጦ ይህ የብቃት ሚጋገጫ ምስክር ወረቀት ተሰጥቷል፡፡

This Certificate is issued to the Institution (Company) hereby in accordance with Veterinary Drug and Animal Feed Administration and Control Proclamation 728/2011 after assuring the fulfillment of the required criteria as per the existing Directive for the Regulation of Promotion and Advertisement of Veterinary Drugs and Medical Equipments.

_____
የባለሥልጣን ፊርማ
Signature of an Authorized Officer

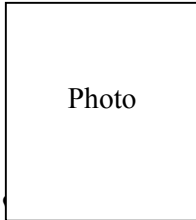
ታደሷል Renewed	ታደሷል Renewed	ታደሷል Renewed
-----------------	-----------------	-----------------

<p>20E.C. 20G.C</p> <p>የደረሰኝ ቁጥር/R/No _____</p> <p>ፊርማ /Signature _____</p>	<p>20E.C. 20G.C</p> <p>የደረሰኝ ቁጥር/R/No _____</p> <p>ፊርማ /Signature _____</p>	<p>20E.C. 20G.C</p> <p>የደረሰኝ ቁጥር/R/No _____</p> <p>ፊርማ /Signature _____</p>
--	--	--

ፋክስ/Fax

✉ 31303

☎ 251-11-5524045

L/No. _____

ንስሳት መድኃኒት በማስተዋወቅ ስራ ለማስማዕ ያለ መደዎች የሚሰጥ የመድ ፈቃድ
 Professional License for Professionals Working as Veterinary Medical Representatives

ሥም: _____

Professional's Full Name _____

የመደ ደረጃ _____

Professional Level _____

አድራሻ፡ ክልል _____ ከ/ከተማ _____ ወረዳ/ቀበሌ _____

Address: Region _____ Subcity _____ Kebele _____

የቤት ቁ. _____ ስልክ _____ ፋክስ _____ ኢ.ሜል _____

House No. _____ Telephone _____ Fax _____ e-mail _____

የቀጣይ ድርጅት ስም: _____

Name of Employer Company _____

አድራሻ፡ ክልል _____ ከ/ከተማ _____ ወረዳ/ቀበሌ _____

Address: Region _____ Subcity _____ Kebele _____

የቤት ቁ. _____ ስልክ _____ ፋክስ _____ ኢ.ሜል _____

House No. _____ Telephone _____ Fax _____ e-mail _____

በእንስሳት መድኃኒት እና መድ አስተዳደርና ቁጥጥር ባለስልጣን አዋጅ ቁጥር 728/2004 መሠረት የእንስሳት መድኃኒት፣ የህክምና መሣሪያና መገልገያ ማስተዋወቅ ተግባርን ለመቆጣጠር በወጣው መመሪያ ላይ የሰፈሩትን ተፈላጊ መስፈርቶች መሟላታቸው ተረጋግጦ ይህ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ተሰጥቷል፡፡

This License is issued to the Professional hereby in accordance with Veterinary Drug and Animal Feed Administration and Control Proclamation 728/2011 after assuring the fulfillment of the required criteria as per the existing Directive for the Regulation of Promotion and Advertisement of Veterinary Drugs and Medical Equipments.

የ ባለ ሥልጣን ፊርማ
 Signature of an Authorized Officer

ታደሷል Renewed 20E.C. 20G.C. የደረሰኝ ቁጥር/R/No _____ ፊርማ /Signature _____	ታደሷል Renewed 20E.C. 20G.C. የደረሰኝ ቁጥር/R/No _____ ፊርማ /Signature _____	ታደሷል Renewed 20E.C. 20G.C. የደረሰኝ ቁጥር/R/No _____ ፊርማ /Signature _____
---	---	---

ፋክስ/Fax -----

☒ 31303

☎ 251-11-5524045

